

Аб мандатах і мёртвых душах.

Чаму з 24-ох комсамольцаў працуюць адзінакі.

НАГРУЗКА НЕ ДАЕ „ДЫХНУЦЬ“ ГОРСАВЕТЧЫКАМ.

Мандат і сапраўдная праца. Менскія комсамольцы ў Горсавеце.

Тав. Пасынкоўскі—сэкрэтэр Менскага горсавета падняў гаворку і адказаў на пытаньне паглядзець.

— Вы хочаце ведаць, як работаюць комсамольцы? Дрэнна!

Больш гаварыць тав. Пасынкоўскі не хацеў. Паўгадзіны я абараняў 24 комсамольцаў-горсавецкаў ад няправільных, а не адважлівых, нападках сэкрэтэра.

— Ну, паглядзеце самі, агульнае ўражаньне застаецца такое, што нічога нічога з іх не робіць.

— Прычым?

— Іх шмат. Тав. Пасынкоўскі, так шмат і заўсёды нападуць на горсавецкаў, нарэшце, абараняе іх. Ён гаворыць, што

мы паслалі тых, хто ня можа работаць.

Чаму? Няўжо моладзь, прадпрыемствы, ачаўкі памыліся? Няўжо мы паслалі самых дрыных хлопцоў? Не. Пасланы былі самыя лепшыя і стамлены хлопцы, але тым, хто загрузаны быў штодзёнай ачаўкай, профсаўнай, партыйнай і іншай працай. Вялікі працэнт дэпутатаў таксама складаюць чырвонаармейцы. Удзельнікі былі ў дзяржаў—не работалі. Узяў таксама ня будучы работцаў дзякуючы палкавай нагрузцы.

Трэ было высюваць дэпутатаў перагружаных альбо разгрузіць іх у ачаўках і прадпрыемствах ад іншай працы. Даві чырвонаармейцам магчымыя прынахы хопі навілічкі ўдзел у працы горсавету.

Усё-ж ёсць хлопцы працуючы. Тав. Пасынкоўскі згодзен, што адзінакі маюцца, але толькі застаюцца адзінакі.

Нахільнушыся над прэйс-нурантам.

У кампаніі правядзеньня зьніжэньня цэн, Менскі горсавет прыняў вялікі ўдзел.

А калі гаварыць аб горсавецкіх і аб зьніжэньні цэн, дык неабходна сказаць і пра Язьмір—комсамольку, работніцу з Меншчыны.

У сваёй гандлява-коопэратывнай сэкцыі Язьмір лепшая працаўніца. Сэкцыя падзяляе абследваньне розных цэн. Язьмір была даручаная самым буйным коопэратывам.

Яна ўстанавіла, што розніца паміж прэйс-нурантамі і намякнутымі даслаемымі з праўленьня МЦРК—вельмі вялікая. Яна ўстанавіла старэйшых недахопаў, якія былі зьнішчаны праўленьнем МЦРК.

З мандатам—па нонках і больш нічога.

У сэкцыі сацыяльнай забясьпечаньня-наконт комсамольцаў. Вось тав. Іванову дык нусім не наведвае сходаў. Ён каваў на запітаныя сэкцыі нічога не адказвае. Быў толькі тав. Іванову на першым урачыстым сходзе. Атрымаў мандат і стаў на нонках разьмяшчаць па аўліцах Менску. Вось і праца ўся. 4 месяцы сэкцыя яго ня бачыць.

Таксама і тав. Антыпаў у сэкцыі фінансаво-падатковай. Ён атрымаў мандат і ні разу ня быў у сэкцыі.

За абследваньнем пралёні.

Сэкцыя РСІ атрымала весткі, што становіцца першай пралёні надта дрэнае. Дрэна ў пралёні з сьправаздачай, дрэна з агульнай прадукцыі: бядзену адпавядаюць у плямах, парваную і г. д. Абследваць пралёню даручылі Палатэр Фруме. Догна і старанна вышуквала Фруме прычыны недахопаў. Нарэшце знайшла. А праз тыдзень недахопы былі зьнішчаны.

На барацьбу з пратэцыянізмам.

Вось комсамольца-горсавецка тав. Райхэльсон. Сэкцыя працы даручыла ёй работу ў біржавой камісіі, там же хутка абралі сэкрэтэра. Яна правяла ў Менску абследваньне грамадзкіх работ. 4 разы ў розных мясцох Райхэльсон выявіла

На нонках з мандатам.

выпадкі пратэцыянізму. Па яе дапоўні барацьба з працы шмат якіх рабочых і дзясятнікаў. Дзясятнікі давалі рабочым непаспэльную работу, калі мелася работа, падыходзіла да жывых, дзясятнікі і табельшчыкі «станалі рабочымі», проста не вільі вучоту рабочых дзян. Райхэльсон гэта прыкметыла і «задавала»—хутка зьнілі з работы. Да даручанай работы Райхэльсон заўсёды адносіцца старанна і ўважліва.

Ёсць яшчэ 3-4 комсамольцы, якія наспрыху, ані працуюць у сваіх сэкцыях. Большасць абраных жадае-б працаваць, але умовы не даюць гэтай магчымасьці. А. Рыдлоўскі.

Зоркае вока.

(Мястэчка Бярэзіна-Паўднёвае, Меншчына).

Ідаўна на сходзе ачаўкі мы заслухалі інфармацыю старэйшай мясцовага савецкага працы ў савецкіх нашых комсамольцаў.

Комсамольцы актыўна ўдзельнічаюць ва ўсёй рабоце мясцовага савецка. Яны правялі вучот аб'ектаў абкладаньня па сельска-гаспадарчым падатку, яны дапамагалі ў працы пры надзяленьні зямлі на сельскагаспадарчых, ліквідавалі нядоімікі па падатках,

знайшлі гандляроў, якія ня мелі патэнту на гандаль.

Сход ачаўкі і мясцовы савец адабрылі работу комсамольцаў-савецкіх мясцовага савецка. У далейшым ім даручылі ўздымаць савецкіх уаносы па сьляпскаму камітэту ўздымаючага дапамагчы ў працы тэхнічнаму сэкрэтэру. Да 10-ай гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі яны выпусьцілі вельмі цудоўную газету пры мясцовым савецку. В. А. Каўцэвіч.

Міжнародны агляд.

Толькі сваімі сіламі

Узяць уладу ў капіталістых і будаваць соцыялізм—вось да чаго імкнуча рэвалюцыйныя профсаюзы Францыі.—Мы отым за дыктатуру пролетарыату і ідзем разам з камуністычнай партыяй—так заявіў зьезд барацьбітоў за рэвалюцыю.—Чырвоны сыяг зьяўляецца адзіным сыягам паўстаўшага сьляпства Кітаю.—Зямля павінна перайсьці ў рукі бяднякоў.

На баявым пасту.

26 верасьня ў горадзе Бордо (Францыя) зачыніўся зьезд французскіх рэвалюцыйных профсаюзаў.

У 1921 годзе меншавіцкія правадары французскіх профсаюзаў выключылі з шэрагу профсаюзаў рэвалюцыйную ачаўку.

Па колькасьці сяброў рэфармісцкія сьляпы і рэвалюцыйныя—амаль роўныя.

Рэфармісцкія профсаюзы Францыі ўсе свае падзеі ўскладаюць на перамоў і агоды з гаспадарамі і з буржуазнымі партыямі ў парламентах.

Рэвалюцыйныя-ж профсаюзы прытрымліваюцца ўсім іншай тактыкі.

Іны ўпэўнены, што вызваленьне рабочай класы можа адбыцца толькі сваімі ўласнымі сіламі.

Рэвалюцыйныя рабочыя ня вераць

чыяныя профсаюзы выказалася за правядзеньне адзінаства ў рабочым руху.

Нашы дзьверы адчынены для кожнага рабочага, які жадае ісьці па шляху клясавога барацьбы,—заявіў зьезд у прынятай рэзалюцыі.

Мы стым за дыктатуру пролетарыату і ідзем разам з камуністычнай партыяй, але мы разьлічваемся толькі на адных камуністаў.

Кожны бэспартыйны рабочы зьяўляецца нашым нажараным сябрам, калі ў ім будзе гарачы агонь пролетарскай самасьвядомасьці.

Вось, як зьяўляюцца рэвалюцыйныя рабочыя капіталістычнай Францыі.

Каб прывабіць больш сяброў у свае шэрагі, зьезд рэвалюцыйных профсаюзаў ухваліў перабудоваць саюзы не па пэнавым прыпынку (сьлэсары асобна, маляры асобна і г. д.), а па вытворчасьці.

Гэта азначае, што ўсе рабочыя на адным прадпрыемстве—да якога пэту яны не валоўкілі, павінны ўваходзіць у адзін саюз, гледзячы па тым, да якой вытворчасьці адносіцца завод.

Пры такой сыстэме рабочыя лепш вядуць барацьбу супроць капіталістых.

Апрача таго, зьезд ухваліў усе ўсіх саюзах утварыць кожны ўзаемадапамогі. Клім готыя павінны даваць неабходную дапамогу сваім сябрам пры хваробах, беспрацоўі і забастоўках.

У Францыі да гэтага часу няма сацыяльнай забясьпечаньня і натуральна гэта наставала будзе прынята ў рэвалюцыйных профсаюзах большыя лік сяброў.

Зьезд адбываўся пры вялікім рэвалюцыйным удзеле яго ўдзельнікаў.

Першая вялікая перамога.

Кітайская рэвалюцыйная армія, пад камандай камуніста Іо-Шіна, узяла буйны партавы горад у Паўднёвым Кітаі—Сва-тоу.

Пасля контр-рэвалюцыйнага перавароту ў Ухане, імперыялісты і згоднікі

ўсіх краёў прадралі паўвае «успаканьне» ў Кітаі.

Але надзеі паказалі ўсім адваротнае. Ніхкія контр-рэвалюцыйныя перавароты ня могуць сьцісці барацьбу сьляпства за зямлю, супроць зьяўляюцца арэнднай палаты, супроць нажаркаў, супроць буржуазіі і яе генэралаў.

Наадварот, адрэды ў Ухане-Нанкінскім хатэры выкідалі новы ўдзельнік сьляпскай барацьбы.

Імёна готыя адрэды і перавароты паказалі, што толькі ў хаўрусе з рабочай класай, толькі сваімі рукамі, сьляп, узброены барацьбой, рэвалюцыйны, сьляпства можа дасягнуць адважненьня сваіх вапнабаваньняў, дасягнуць палініненьня свайго матэрыяльнага становішча.

Дзякуючы падзеям апошніх гадоў, кітайскае сьляпства адносна добра арганізавана.

Сьляпскія саюзы павяліваюць зараз 11 мільёнаў сяброў.

Іны ў той-жа час зьяўляюцца масавымі ваеннымі арганізацыямі. З абраей у руках яны вядуць барацьбу супроць зямляўласнікаў і контр-рэвалюцыйнай буржуазіі.

Чырвоны рэвалюцыйны сыяг зьяўляецца адзіным сыягам паўстаўшага сьляпства Кітаю.

На дапамогу паўстаўшаму сьляпству ідуць рабочыя адрэды, якія павінны адгранаць рашучую ролю ў кітайскай рэвалюцыі.

Хваля забастоўак коціцца па ўсю Кітаю. Вастуюць рабочыя на прадпрыемствах у Шанхай, Ханькоу і Кантоне.

Якое значэньне мае узьзяцце Сва-тоу?

З узьзяццем Сва-тоу рэвалюцыйны саюз рабочай класы з сьляпствам мае палітную апаору.

Сва-тоу зьяўляецца адзіным часовым цэнтрам барацьбы рабочых і сьляп супроць буржуазіі.

НАБЫВАЕМ ВАЙСКОВЫЯ ВЕДЫ.

Пазнаёміліся з армейскімі законамі.

(Ляхаўскі раён)

Нядаўна скончыла сваю працу група комсамольцаў-прыз вучыкоў пры Ляхаўскім райкоме. На 4-х занятках групы прапрацаваны пытаньні міжнароднага становішча і задач Чырвонай арміі. Таксама растлумачаны асноўны закон аб вайсковай службе, арганізацыйная структура партарганізацыі і роля комсамолу ў Чырвонай арміі.

Гутаркі на занятках праводзілі партыйцамі і падшэфіага вэскдру. Актыўнасьць была досыць добрая. Асабліва яна атчуваецца тады, калі група разглядала пытаньне аб партарганізацыі ў арміі. За-

раз ужо комсамольцы добра ведаюць, чым адрозніваецца вайсковая партыйная арганізацыя ад грамадзянскай. А гэта вельмі важна для таго, каб комсамалец ня прыходзе ў армію адразу-ж выхавану ў сабе дух баявой дысцыпліны чырвонаармейца.

Зараз ачаўкі Ляхаўскага раёну павяліваюць вечары прывадаў прызвучнакоў.

У Чырвоную армію сьлёта ідзе з Ляхаўскай арганізацыі каля 60 комсамольцаў.

Газ.

Страляем без промаху.

(Віцебск, ячэйка ЛКСМБ Працасьветы).

Кожнае новае пачынаньне ў ачаўцы спачатку прымаецца з захапленьнем і зацікаўленым, але прывіда яму даволі цяжка. Так было і з вайскавай работай. У вайсковым гуртку зацікаўлены былі ўся ачаўка, у ТСААвіахіму таксама ўсе сьляпы ўступілі. Але, калі дайшла справа да павядаўна занадаў гуртка, плаціць савецкіх ўаносы пал працаў.

Вайсковая праца пачала куляць. На дапамогу прышоў стралковы цір. На мізэрнай грошы з савецкіх ўаносаў бюро ачаўкі стварыла гэты цір.

Стрэльба хутка зацікавіла комсамольцаў. Штодзённа ў цір можна бачыць шмат комсамольцаў, якія вучацца метка стрэльба. Спачатку было вельмі цяжка—комсамольцы, пават, трымаць вінтоўку ў руках ня ўмелі. Потым же вярху прыстасаваліся.

Штодзённа цяпер ад сатаварыскай вайскавай часткі ў цір дэжураць ком-

самольцы-чырвоармейцы. Яны чым могуць, тым дапамагаюць комсамольцам ачаўкі.

Калі комсамольцы сталі наведваць цір, яны і ўбачылі сваю памылку.

Стрэльба бадай ніхто ня ўмеў. Адраху-ж зацікавіліся працай гуртка. Цяпер і гурток і цір працуе. Маём шмат дасягненьняў. Шмат якія комсамольцы стрэльба без адзінага промаху.

На яму арганізаваным праваліўшым вясною гурток санітарных падаў.

А—ні.

...А райсавет сьпіць.

(Вёсна Машніца, Койданаўскі раён, Меншчына).

Некалькі тыдняў таму навад тут моладзь арганізавалася ў ачаўку ТСААвіахіму. Пры арганізацыі зацікаўлены 13 чалавек, а зараз пасля кожнага чарговага сходу ўсталяваць нонны і новыя таннарышны. Сьвёны сход ачаўкі, па ліку 3-ці пасля арганізацыі.

І толькі перастане сыпацца ў награвы прывезеныя і толя сьвёнага буйна і праз вогнем хат працесны ад хімаў выпузылі на двор, моладзь сабралася на сход.

На абвешчы дню даклад аб тым, яе і што павінна рабіць ачаўка ТСААвіахіму.

Наконт вяслоўваць даклад хлопцы вядуць гутаркі паміж сабою:

— Што нам значыць унесці за год ўаносы, заўтра ўсе будучы сабраны,—кажа бязьліны хадзець свайму суседу.

— Толькі шэсьць білетаў 2-й авіахім-тэратэі нам прыслалі.

— Кажа мне сэкрэтэр ачаўкі.

— Нама халі-б якіх 20, а 20 готыя шэсьць ужо і раскідалі, нават да агуча-нага сходу ня змог пратрымаць.

— ...Траба будзе ў будучым паваліць практычныя стрэльбішчы, павенныя паходы, гульні і г. д.

— Кажа дакладчык аб будучай працы ачаўкі.

— Зацікаўленыя ў вывучэньні вайскавай справы ў моладзі павыказвае вялікае.

Дрэнна, што райсавет ТСААвіахіму педзе кіраўніцтва.

С. Марка.

Сацыяльнае паходжаньне цвёрдалобых.

і ў той і ў другой частцы па 500 буржуазіі і яе ларліманту, не ўскладаюць надзеі і на Лігу Нацыяў, а, наадварот, яны заклікаюць увесь пролетарыят выступіць супроць буржуазіі і яе ўстановаў.

Узяць уладу ў капіталістых і будаваць соцыялізм на прыкладу Савецкага Саюзу—вось да чаго імкнуча рэвалюцыйныя профсаюзы Францыі.

Узяць уладу ў капіталістых і будаваць соцыялізм на прыкладу Савецкага Саюзу—вось да чаго імкнуча рэвалюцыйныя профсаюзы Францыі.

На сваім зьездзе большыя, рэвалю-

цыйныя профсаюзы выказалася за правядзеньне адзінаства ў рабочым руху.

Нашы дзьверы адчынены для кожнага рабочага, які жадае ісьці па шляху клясавога барацьбы,—заявіў зьезд у прынятай рэзалюцыі.

Мы стым за дыктатуру пролетарыату і ідзем разам з камуністычнай партыяй, але мы разьлічваемся толькі на адных камуністаў.

Кожны бэспартыйны рабочы зьяўляецца нашым нажараным сябрам, калі ў ім будзе гарачы агонь пролетарскай самасьвядомасьці.

Вось, як зьяўляюцца рэвалюцыйныя рабочыя капіталістычнай Францыі.

Каб прывабіць больш сяброў у свае шэрагі, зьезд рэвалюцыйных профсаюзаў ухваліў перабудоваць саюзы не па пэнавым прыпынку (сьлэсары асобна, маляры асобна і г. д.), а па вытворчасьці.

Гэта азначае, што ўсе рабочыя на адным прадпрыемстве—да якога пэту яны не валоўкілі, павінны ўваходзіць у адзін саюз, гледзячы па тым, да якой вытворчасьці адносіцца завод.

Пры такой сыстэме рабочыя лепш вядуць барацьбу супроць капіталістых.

Апрача таго, зьезд ухваліў усе ўсіх саюзах утварыць кожны ўзаемадапамогі. Клім готыя павінны даваць неабходную дапамогу сваім сябрам пры хваробах, беспрацоўі і забастоўках.

У Францыі да гэтага часу няма сацыяльнай забясьпечаньня і натуральна гэта наставала будзе прынята ў рэвалюцыйных профсаюзах большыя лік сяброў.

Зьезд адбываўся пры вялікім рэвалюцыйным удзеле яго ўдзельнікаў.

Першая вялікая перамога.

Кітайская рэвалюцыйная армія, пад камандай камуніста Іо-Шіна, узяла буйны партавы горад у Паўднёвым Кітаі—Сва-тоу.

Пасля контр-рэвалюцыйнага перавароту ў Ухане, імперыялісты і згоднікі

ўсіх краёў прадралі паўвае «успаканьне» ў Кітаі.

Але надзеі паказалі ўсім адваротнае. Ніхкія контр-рэвалюцыйныя перавароты ня могуць сьцісці барацьбу сьляпства за зямлю, супроць зьяўляюцца арэнднай палаты, супроць нажаркаў, супроць буржуазіі і яе генэралаў.

Наадварот, адрэды ў Ухане-Нанкінскім хатэры выкідалі новы ўдзельнік сьляпскай барацьбы.

Імёна готыя адрэды і перавароты паказалі, што толькі ў хаўрусе з рабочай класай, толькі сваімі рукамі, сьляп, узброены барацьбой, рэвалюцыйны, сьляпства можа дасягнуць адважненьня сваіх вапнабаваньняў, дасягнуць палініненьня свайго матэрыяльнага становішча.

Дзякуючы падзеям апошніх гадоў, кітайскае сьляпства адносна добра арганізавана.

Сьляпскія саюзы павяліваюць зараз 11 мільёнаў сяброў.

Іны ў той-жа час зьяўляюцца масавымі ваеннымі арганізацыямі. З абраей у руках яны вядуць барацьбу супроць зямляўласнікаў і контр-рэвалюцыйнай буржуазіі.

Чырвоны рэвалюцыйны сыяг зьяўляецца адзіным сыягам паўстаўшага сьляпства Кітаю.

На дапамогу паўстаўшаму сьляпству ідуць рабочыя адрэды, якія павінны адгранаць рашучую ролю ў кітайскай рэвалюцыі.

Хваля забастоўак коціцца па ўсю Кітаю. Вастуюць рабочыя на прадпрыемствах у Шанхай, Ханькоу і Кантоне.

Якое значэньне мае узьзяцце Сва-тоу?

З узьзяццем Сва-тоу рэвалюцыйны саюз рабочай класы з сьляпствам мае палітную апаору.

Сва-тоу зьяўляецца адзіным часовым цэнтрам барацьбы рабочых і сьляп супроць буржуазіі

СПРАВЫ І ДНІ АДНАГО ПРАДПР'ЕМСТВА

АГЛЯД АБУТКАВАЙ ФАБРЫКІ

Сёння--трэці дзень нашага агляду.

Абгаварваем пытаньне--„Удзел моладзі ў вытворчасці“

Заклікаем усіх рабочых і работніц выказвацца.

Мова лічбаў.

(Дасягненні фабрыкі).

Дасягненні нашай фабрыкі відаць з наступных лічбаў.

Эканомія кройкі сшыравы, вышэйшыя нормы форнітуры і разгарадка вытворчасці, якія змяшчаюць сабекошту прадукцыі.

Мужчынскі хром з 1924 па 1927 г. стаў тапней на 26,6 проц.; поўгётры хромавы на 31, 3 проц.

Штодзённая выпрацоўка рабочага на-
вучылася на 114 процантаў.

Сярэдні заробак рабочага нава-
вучылася на 40 процантаў.

Загружалісь вытворчасці поўфа-
рыкатамі наменшылася за гэты-ж тэрмін
на 46 процантаў.

Работы Шнэйдэр.

ЗАМЕСТ АДНЭЙ МАШЫНЫ ТРЫ.

Маем значныя палепшэнні. Неабходна знішчыць маю-
чыся недахопы.

(У штампавачным аддзяленні).

У 1924 годзе, калі адкрылася наша
фабрыка, мы не мелі выгледу фабрыкі, а бы-
ла наопава на саматужную майстэрню.

Штампавачнае аддзяленне, якое падрых-
тоўвае ўсю ніжнюю частку да абутку (раскрой
шнуркаў, скур, падшвы, сідэлькі, заднікі,
абсалы, палойкі і наскі) на той час амаль зусім
абсталявана. Іхасць працы была дрэнная.

Мала было і моладзі на гэтых вытворчых
машынах. Работала ўсёго адна машына для
вырабкі патрэбных рэчэй, так называлася
„паніа“.

Цікава было работца.
Зусім не хваляў нас хвор. Замест раней-
шай адной „паніа“—машыны, маюцца тры
штатны-вертэжы для вырабкі падшыву, сід-
элькі і палойкі.

Моладзь у сучасны момант маюцца ў до-
статковай колькасці як драўляных, так і ма-
тэрыяльных.

Скур кройца на шоры, на якіх апра-
вляюцца шнуркі аправажэння асортыву ма-
ду.

Калі наша аддзяленне не было абста-
ляна, мы адставалі і ў якасці і ў колькасці

ад другіх аддзяленняў.

Цяпер мы не адставім ні ў якасці, ні ў
колькасці. Мы маем цяпер магчымасць
аправажэння эканомію ў кройцы.

Але напаста аддзялення гэтага дася-
гненнямі. Побач з імі маюцца ў нас і не-
дахопы.

Трэба напастаць моладзі нашага адд-
зялення, бо па іх часта выходзіць падшыв
або палойкі, альбо шнуркі.

Майстры аддзялення трэба больш гаварыць
за тым, каб падбор шор для выдчы рабочым
абавязкова быў па нумары асортываў.

Неабходна таксама гаварыць за тым, каб
шоры модалі і правільна працаваць на пра-
мысловым шоры бавоўны шнуркаў і пры-
родна шоры.

І апошні ў нас недахоп гэта тое, што
нашым вертэжам у аправажэнні, у час
работы палойкі часта выпадваюць розныя
дэфекты і г. д., што і перашкаджае работам у
вытворчых працах.

Толькі знішчыўшы гэтыя недахопы, вы-
творчых працах, мы можам пачаць новую фаб-
рыку на хутчэй праскоруць нашаму па-
рыку.

Уладзіслаў Гурэцкі.

Прыкмячаюць дрэнную якасць.

Трэба больш увагі да мола-
дзі з боку майстраў

Моладзь цікавіцца ў палепшэнні і
палепшэнні вытворчасці. На вытворчай
парадзе яна ўносіць карысныя прапо-
зыцыі, якія прымаюцца і праводзяцца ў
жыццё.

Я лічу дадатным бокам у моладзі
тое, што яна ўсё гэта прыкмячае дрэн-
ную якасць і паведамляе аб гэтым вы-
творчым камітэту.

Часта ведаючы апра-ж на месцы
спраўляюцца.

Што датычыцца якасці работ мо-
ладзі, дык я лічу, што тут патрабуюцца
больш увагі да ае з боку майстраў.

Старшыня вытворчай нарады
Кугель.

У заготовачным аддзяленні.

На падсобнай работе.

Юдзевіч тры тыдні шнурэ
абуткі.

(У заготовачным аддзяленні).

Пачэным, што робіцца ў заготовачным
аддзяленні. Там лепей чым было. Раней,
усё прымававаліся туды з „браяніка“, ска-
рыстоўваліся на падсобнай работе.

Але на аўсім добра і цяпер. Напрык-
лад, у „браяніка“ Зальцман трэба было
зрабіць невялікую патычку машыны,
на якой яна працавала.

Дык вось гэтую патычку зрабілі толь-
кі праз доўгі час. А Зальцман нах-
ва што не змагла работца.

Таксама і з „браяніком“ Юдз-
а-а пачынаў пачынаць, як ад патры-
ца ў бурсавачнай машыны і аб якой ніхто
не ведаў, „браянік“ пачаў работу.

Потым прыкмяцелі спорачную работу
і ніхто вават на цікавіцца чаму яна
сапсавалася.

Калі гаворыш, што машына сапсавал-
лася, то адказваюць, што трэба пачакаць,
а пакуль сяджаюць на падсобнай работе
шнурэць абуткі „на дзень“.

І цяпер гэта дзень для „браяніка“
3 тыдні. Час пакуль ідзе і „браянік“ на
кваліфікацыю.

ЮДЗЕВІЧ.

Машына, якую не раман-
туюць.

Удзельнічаем у вытворчай нарадзе. Ці гэта сапраўды, ці толькі словы?

Кожны комсамалец нашай фабрыкі ў
працы вытворчай нарады ўдзельнічае до-
браахотна. Але ёсць адны спецыяльныя
назначаны—сэбра вытворчай камітэі, які
пад кіраўніцтвам эканамісці акруговаму
ЛКСМБ павінен прымаць удзел у вы-
творчых нарадах. Гэты хлапец праду-
вае добра і актыўна. Дзякуючы яму,
шмат якіх другіх комсамальцаў прыцяг-
нулі да працы вытворчай нарады.

Кожны дзень, калі павінен адбыцца
нарада, гэты комсамалец абыходзіць усё
аддзяленні і апавяшчае абвестку дню,
гутарыць з комсамальцамі на вытворчых
тэмах і ў выніку нашы комсамальцы на-
ведваюць нарады на 40 проц.

Раней хлапец нарадаў аўсім на ціка-
віліся. Калі наш прадстаўнік дабіўся таго,
каб сталі цікаваць абвестку дню, уключ-
чалі моманты аб працы моладзі, тады
хлапцы зацікавіліся.

Зробіце памі многа.

На вытворчай нарадзе, напрыклад, на-
пілі пытанне аб тым, што ў заготовач-
ным аддзяленні зноўна машына. Ма-
шынны на тэрыторыі напастаў, але паставілі
і новую.

Ці раней у нас было так, што майстры
браў сабе самыя лёгкія работы, а вуч-
ным давалі цяжкія. А гэтага было мно-
га браку. Мы паставілі аб гэтым пытан-
не на вытворчай нарадзе і ў выніку не-
дахоп знішчылі.

У вытворчым аддзяленні адны най-
стар-спец тармаў усю працу. Дзякуючы

таму, што мы паднялі аб гэтым пытан-
не, майстры заняліся працы.

Адносін нашай моладзі да вытвор-
часці вельмі добрыя. Моладзь ахвотна
выступае на працы, пераамянуе ані-
якіх у працы няма. Хлапцы працуюць на
горш за дарослых. Калі хто-небудзь жа-
біў браз, нашы хлапцы заўсёды аб гэ-
тым паведамляюць адміністрацыю.

Сумеснымі сіламі мы дабіліся добрых
вынікаў.

(Аддзяленне аддзялення).

Гурэцкі адзін з старэй-
шых рабочых фабрыкі.

Дайце меншыя кольца!

(У заготовачным аддзяленні).

Я работую на механічнай машыне для ўстаўлення малю.
Кольцы, якія мне даюць для заготовак, вельмі вялікія. Яны не пр-
ходзяць па лінейным машыны. Гэта замядлае работу.

Трэба купіць меншыя кольца, тады будзе большая вытворчасць
працы.

Работніца Шуслап.

Рабочыя мала навучаюць вучняў.

Узаемаадносін моладзі з дарослымі рабочымі здавальняюцца

Калі да нас прыбылі машыны, на было
старых кваліфікаваных рабочых, якіх змаглі-
б на іх работца. Хлапцы прымушаны да іх вуч-
няў, але ніхто з іх, апрача двух, не згадзіўся
на гэта. Яны лічылі, што фабрычныя рабочы-
гэта не рабочы.

Прышлося набраць новых і навучыць ра-
ботца на машыне, а моладзь заставалася на
фабрыцы ў вандруючым становішчы. Пра-
ботца 2 дні на адной работе і адмовіцца.

У выніку, значная частка моладзі ока-
рыстоўвалася на некаваліфікаванай работе.

Тая-ж частка, якая прымушана да ма-
шын, амаль не адстае цяпер у вытворчых
працах і заробку ад дарослых рабочых.

Некаторыя з моладзі зарабляюць на
60-100 рублёў у месяц.

Як-жа наша моладзь удзельнічае ў вы-
творчых нарадах?

Трэба сказаць што слаба. Зусім малы
працэнт з нас наведвае нараду. Амаль зусім
ня выказваюцца.

Не адчуваюцца такою, што моладзь ці-
навіцца вытворчых. Я лічу тут віноватым
умовы нашай фабрыкі, якія не даюць магчым-
насці паспешаць моладзь на больш кваліфі-
каваную работу.

Некаторыя словы аб нашай „броні“. „Браня-
ні“ ў працы зацікаўлены. Але рабочыя, да
якіх прымацавана броня не вылучаюць на-
лежнай увагі абучэнню вучня.

Хоча рабочы і атрымлівае за абучэнне
вучня, але ён пры паштуннай апацы го-
ніцца за ўсё большай выпрацоўкай. У выніку
абучэнне броні ідзе павольна. Але ўсё-ж вуч-
ні маюць за апошні год добрыя паспяхі.

Ніводнага прагульшчына.

П'яністае—галоўны выні прагулаў. Быў час, калі п'яністае апрад комсамальцаў
маладых рабочых абутковай фабрыкі лічылася звычайным звышшам. Комсамальцы што-
дзённа „дэбальталі“, а назаўтра... на прыходзілі на работу, альбо з'яўляліся п'янімі,
чым тансёма на прынеслі ніякай карысці вытворчасці, а наадварот.

Шляхам вышлятавання гэтага пытаньня ў фабрычнай масшэнтацы і прыкмяцелі
суровых мор да п'яні, п'яніна павяла рашучую барацьбу з гэтым злом.

Зараз апрад комсамальцаў абутковай фабрыкі няма ніводнага чалавека, зграблямага
прагула на навужным прычынам.

ФАБРЫЧНЫ

Папсаваную машыну не раман- туюць.

(У штампавачным аддзяленні).

На фабрыцы ёсць шмат дасягненняў.
Гэта—факт.

Напрыклад, усяго толькі гадоў паўта-
ра назад выраблялася ў нас кляска дам-
скіх абсацаў ручным спосабам. 100 пар
абсацаў апрацаваліся 12 рублём.

У сучасны момант за 100 пар пла-
цаць 4 рублі 33 капейкі.

Але побач з дасягненнямі ёсць і не-
дахопы.

Існавалісь верштат—штампаў
вылікае затрымліванне ў працы амаль
кожны дзень 15—20 хвілін.

Таксама існавалі і формы (штап-
цы) на якіх рубіць.

Працавала ў нас машына для пры-
біўкі бранцаў. Цяпер яна сапсавалася.
Неабходна яшчэ азначыць тое, што
адсутнічае капаць для моцкі скур.

Знішчылісь гэтыя недахопы дасць
магчымасць выканаць новую вытворчую
праграму ў 400 пар у дзень.

Работы штампавачнага
аддзялення
М. Іткін.

2 гады не вастрылі штампай!

Вымовы выносяцца няправільна.

(У штампавачным аддзяленні).

Многа трэба гаварыць аб недахопах у
штампавачным аддзяленні. Я хачу застан-
віцца толькі на некастрычных.

Калі перапыналі штатныя аддзялен-
не ўзні, маю машыну паставілі няправільна.

Раней казалі, што гэта на пару дзён. Ця-
пер прайшло ўжо некалькі месяцаў, а ніхто і
на хутэй машыну пераставіць. А сталі яна
у вельмі неспрыяльных умовах і работца дрэнна.

Штатны таксама дрэнна работца. Два
гады іх ужо не вастрылі.

Некаторым трэба было зусім замяніць но-
вымі.

Работцы трымаць шмат часу на перапоў-
ненні, што перашкаджае работца.

Некаторыя машыны дрэнна работца.
Усё гэта гаворыць, што іх трэба апрама-
наць. Але толькі гаворыць!

Некалькі слоў аб вымовах. Яны часта ў
нас бываюць няправільныя. Быў выпадак, ка-
лі адміністрацыя да работца вымову, а
яшчэ аддзяленні невад на вяду за кошта
гэта.

Работы А. Напал.

Патрэбен абутак з нізкімі абсацамі

Мала ўдзельнічаем у вытворчай нарадзе

Бронь Юдзевіч сыстэматычна скарыстоўваецца на падсобнай
работе.

У нас на фабрыцы маюцца значныя
дасягненні. Аб іх ужо пісалі. Я хачу
сказаць нешта аб недахопах.

Зусім перагараюцца скаладацца ў нас
вытворчай нарада. Моладзь у ёй аўсім
мала удзельнічае.

Дрэнна праводзіцца дырэктыва аб
кваліфікацыі жанчын.

Напр. т. Краўчанка 3 гады ра-
боты прыбярэжышчый. Работніца Пэ-
рельман увесь час работца на нізка-
кваліфікаванай работе. Бронь-Юдзевіч
сыстэматычна скарыстоў-

ваецца на падсобнай работе.

Наша фабрыка не прыстасавалася
да мясцовага рынку. Абутак рэіцца на
прыгожы — з надта высокімі абсацамі

Неабходна было-б частку абутку рых-
таваць з нізкімі абсацамі.

Калі зрабілі невялікую колькасць
лодчак з нізкімі абсацамі, іх адрыву
раскацілі.

Цяпер іх чамусьці больш не выраб-
ляюць.

Работніца Русановіч.

КАЛІ ПІОНЭРЫ З АХВОТАЙ ІДУЦЬ У АТРАД?..

Ніводзін піонэрскі атрад не павінен прайсці міма агляду.

КОЖНАЕ ЦІКАВАЕ ДАСЯГНЕНЬНЕ Ў ПРАЦЫ АТРАДУ, ЗЬВЯНА—ДАСЫЛАЙЦЕ Ў ГАЗЭТУ.

РЭДАКЦЫЯ „ЧЫРВОНОЙ ЗЬМЕНИ“ ЧАКАЕ ДОПІСАЎ.

Раніцою, з граблямі па сенажаці.

(Петрынаў, Мазыршчына)

Атрад імя Чарыкава за апошнія 6 месяцаў правёў шмат практычнай грамадзянскай працы. У кампаніі дапамогі братам Заходняй Беларусі мы паставілі спецыяльна ў карысьць МОНР-у, сабраў грошы спрод піонэраў і школьнікаў. У Міжнародны Дзень Тэхніцы атрад паставіў спектакль, які даў больш 20 рублёў у карысьць дзяцей Кітаю.

У вёсцы Балабанавічы мы сьстэматычна праводзім сход дзяцей, гульні, сьпевы. Згаварыўшыся з сельсаветам, мы

дапамагалі беднейшым селянам па сенажаці. У 6 гадзін раніцою піонэры прышлі з граблямі, вілкамі і ў дзень зграбілі каля тысячы пудоў сена. Мы ўзялі шэфства над дзіцячай пляцоўкай у вёсцы Бяжкі. Мы хадзілі туды два разы ў тыдзень, праводзілі з дзяцьмі экскурсіі, гульні, сьпевы.

У тыдзень абароны наш атрад сабраў у карысьць ТСА-Авіахіму 1 руб. 32 кап.

Саламон Залескі.

Маленькіх пастушню ў піонэры.

(Ляднянскі раён).

Пасля амаль паўгадовай працы піонэрарганізацыі па мэтаду „Грамадакарысных заданьняў“ можна ўжо падвесьці вынікі.

Першыя распрацаваныя заданьні („дапаможа дзецям-батракам“, „дапаможа дзецям ангельскіх гарнізоў“) былі скомпанаваны, але-ж усё-такі некаторыя вынікі даў: атрады пыхлілі маладзёвых батрачак. Нададзілі і імі суньзя. Некаторыя батракі ўступілі ў атрад. Сабраўшы 7 рублёў, мы адаслаў іх дзецям ангельскіх гарнізоў.

Пры правярцы дырэктру, кідаюцца ў вочы тое, што самы панадзіры не вразу-

мелі новы змест працы як трэба: заданьні распрацаваліся ў працягу толькі двух тыдняў, а зьвонкам даваліся заданьні зусім іншыя, наўзвышаны з заданьнямі атраду.

Цяпер гэтыя недахопы зьнішчаны.

Атрады навучыліся скарэйшым да-суду, прыдзігналі па службе балалайку, гармонь (Бельскі атрад), па зборы ўво-дзяць шашкі, рэбусы, гульні і сьпевы. У мястэчку скікаюцца нарады піонэраў па цікавостках іх пачынаюць (нарада радко-логі, юнатаў і г. д.).

Паўлюк Цішуроў.

Піонэрская „Сіняя Блюза“.

(Гор. Рэчыца).

Наш гарадзкі піонэрскі клуб абсу-гоўвае 11 піонэрскіх атрадаў і 4 групы акцыбрата. Пры клубе маюцца чыталыя, бібліятэка і шашачны пакой. Сілаві саміх піонэраў утварылі гурткі: „Сіняя Блюза“, дыктарскі, музычны, радыё-гурток і гурток каньзбежы. Цяпер паладзілі перадаваць майстэрню і гурток кройкі і шыцьця. Асабліва дзеці цікавіцца на-стацкімі гурткамі, „Сіняя Блюза“, му-зычным. Сілаві гэтых гуртоў мы абсу-гоўваем сваё піонэрскіх вечары, сходы бацькоў і профсаюныя сходы.

Гурток „Сіняя Блюза“ некалькі разоў выязджаў у вёску, там выступаў перад вясковымі дзяцьмі.

Кожны дзень вечарам у клубе ад-гушвацца жывасць. З аднаго пакоя чутны гукі вясёлага маршу, у другім пакой пі-онэры, нахіліўшыся над кнігай, чытаюць, у трэцім—працую гурток, бібліятэка. Вясёла, спакойна і цёпла. Агульнымі сі-ламі, дружнай калектыўнай працай мы будзем нашае новае жыцьцё.

Я. Науфман.

Самі гаспадары.

(Антонав, Капыльскі раён, дзетналёнія).

Дзеці бедных сямей, сідаты, баспры-тульныя,—вось каго прымае дзетналёнія ў Антонаве. 45 дзяцей, якія анахазьдзца ў калёніі, зьліваюцца піонэрамі.

Атрад падзелены на 4 зьвязкі.

Асабліва актыўна ўдзельнічаюць дзеці ў гаспадарчым жыцьці сваёй калёніі.

З наступленьнем вясны піонэры сваімі рукамі баракавалі, капалі граблі, саджалі розныя расьліны. У выніку—агарод, які ў мінулым годзе нікому ня быў годны, сёньня завітнеў. Піонэры таксама ўзялі-

лі пытаньне аб рамантаваньні дарогі, якая вядзе да калёніі.

І раніцою, выстраўшыся ў шэрагі а рыдзёўкамі і пасёлкамі, накіраваліся на работу.

За тыдзень наладзілі дарогу. Акрамя гэтага, ачысьцілі 5 дзесяцін лесу.

Цікавіцца нашы дзеці і фізкультурай. Мы абсталілі фізкультурную пляцоўку, самі зрабілі розныя спартыўныя прыла-ды. Калёнія мае гаспадарчы, малочны, санітарны гурткі. Дзяткаўскі гурток выпускае насьценгазэту. Малевіч.

Шавелім мазгамі

(Барысаў)

Барысаў—вясельнікі горад, а фабрыкі і заводы многа. Многа тут і дзяцей ра-бочых, арганізаваных у „піонэры“.

У цэнтры піонэрскіх клубе стуртава-на работа большасці барысаўскіх атра-даў. Тут і майстэрні і розныя гурткі. Каля 30 маленькіх моладзёўскіх усяго агу-працавалі пад кіраўніцтвам сьведжанага майстра, а ўлетку ўжо самастойна ра-білі рысункі і розныя скарэны. Піонэр-атрад добра дапамагаў маленькім мо-да-лістам.

Што робіцца ў горадзе?

Такое пытаньне паставіў перад сабою атрад саўгандскага, і парашу апа-дзіца з працай больш буднейшых уста-ноў гораду.

Вось нам зададзены пытаньне: у селяні-на ўкрадлі каня. Як пачаць шукаць яго? Як ведаць, а піонэры Барысаўскага атраду ведаюць, бо яны чулі гутарку ад агентаў Крымінальнага Вышуку і іншых важных устаноў.

Сваімі рукамі.

У жарочны дзень піонэры хадзілі па-тацца на санках з вясёлай гары. Дзе-яны бралі санкі? А сваімі рукамі зрабілі. Зрабілі яны ў старомай майстэрні і ра-мы для вясёлых піонэрскіх пакояў, і яшчэ іншыя рэчы.

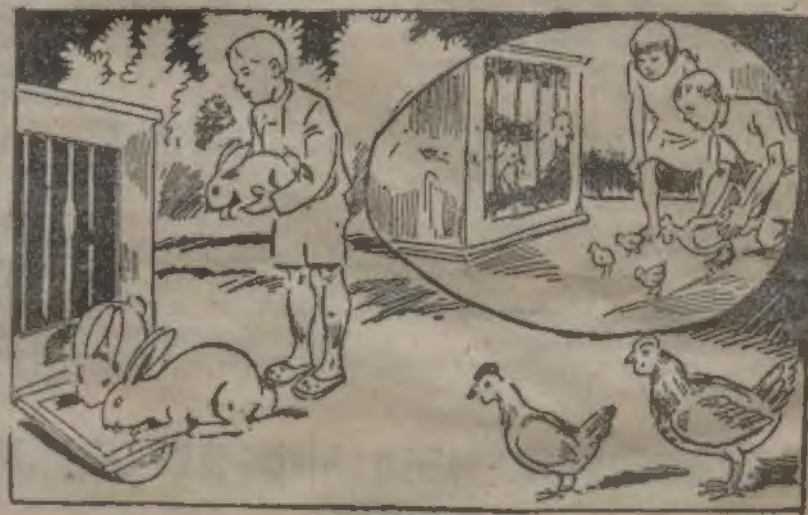
У летні дзень можаце бачыць пры-гожы маляўніцы. У садзе пад дрэвамі са-дзіць група піонэраў і вышывае. Імі кіруе старшая піонэра, якая добра ве-

дае гэтую справу. Гэтая праца вельмі цікавіць дзяцей.

Піонэры супроць бога.

Праца па барацьбе з хлерыкалізмам яшчэ не разгорнута. Піонэры яшчэ ні-чога не зрабілі, каб дзеці не хадзілі ў хадэр. Але ўсё-ж Барысаўская арганіза-цыя даказала, што ніводзін піонэр (а ў Барысаве іх вельмі многа) у дзень Пасхі не спраўляў сьвядэр (трапэзу). Калі ад-зін кіраўнік справамі ў савецкай школе акааўся былым малямадам і летам ста-раўся ўцягнуць дзяцей у хадэр, дзеці да-лі аму адпори і цяпер яго зьнілі з працы.

Н. А.—н.

Андрэй Александровіч.

Паўстанцы.

Повесть

Дзея адбылася ў маладым сусьтым сьмольніку. Мом. Цёмна. Чуецца бэдзёры гола:

Б'юць званы новых дзён,
гэй, беднота, слухай!

Надыходзе час помсты,
паўстаць надыходзе час.
Помсту шрапналію гострай
кідай навом з палца.

На плач сьлізю цноты,
па згінаўшы ў поле бядзе.
Беларусь—не стаяць балота,
у Беларусі—ня ў ціхай вядзе!

Выходзе з падвалаў падпольныя
па вольны, адбыць ўжо шлях.
Удхне размаком прывольна
Беларусі Заходняй зямлі.

Селянін—выходзе з сакерай,
рабочы—молот бярэ.
Устамайце сьраваныя дзверы—
там чырвань новай зары.

Удхнемайце агнём завіруху
у пошны агні прыгон.
Гэй, беднота, слухай!
— б'юць званы новых дзён!

Гола змільнае. Паўляюцца сьвет. Сасоньнік.
На ўзгорку сьлізюць вясковыя хлопцы. У нізе
плава агнішча—насьцір. Высокі стройны
хлопец—Ігнат, з чорным, але выразным
тварам—ён атаман моладзі.

Ігнат

І так хлопцы толькі сьмела,
правільніц і наш удар.
Панаваньне банды белай
зьявіся агні—лібы веда.

Ад рэдакцыі.

Повесть „Паўстанцы“ валіцца аўтарам
формай драматычнага твору. Асабліва труд-
насьці ў вятрах па пастаюўкі ня трэба. По-
весть малое барышчу прапуюць моладзі Заход-
няй Беларусі з панаі і імкненьне як най-
хутчэй агуціцца з вышыванай Кастрычнікам
савецкай Беларуссю.

Рым драм-гурткам для пастаюўкі ў дзень
астрэчкіна.

Ня вечна плакаць па сахом,
ня вечна вам дярпець прыгон.
Ім неўраўнаважана з сілай моладзю,—
а гэта сіла—не адзіны мілень.

Сонца кроўю валіцца,
над голай вёскаю,
яе жыры пан дрыжыць.
Там! На Менічыне—
зьявіцца каласся,
у нас дзе глянц—
адны крыжы.

2-гі хлопец

Ты працуеш, пот ліюцца,
пан здаволены сьмяецца,
раптам штурх неспадзебае
і цэбе тут—смыа працы
завязе ў свае валацы
бізунцы цэбе зьлівае,
сёбе й жонку забавляе...

Ігнат

Так, браты, крывавыя забавы,
такіх забав даўно ня бачыў сьвет...
Услухайце, гудуць сталетнія дубравы
дым маладзёў гудзіць—да барацьбы заве.
Не! Не ўстаць ім перад сілай працы!
Не абароніць іх «усемагутны бог».
Прыгнечаныя ўсе на дэманстрацыю—
На апошні—сьмела ў бой!
Прыдзе з нам дзень новага жыцьця,
і ўтворыць новую вясковую пару,
узьвіцца наш—чырвоны сьцяг,
і аб'яднае Беларусь!

3-ці хлопец

Калісьці казкі нам казалі,
што пан людзей кідаў на гандалі,
Цяпер мы гэта самі бачым—
гандаліе паны панюў бавда.

Ігнат

Ты, Якім, уладзе з аружжам,
заўтра ўдэргнесьца зямлі!

4-ты хлопец

Калі праца пойдзе дружна!

3-ці хлопец

Барацьбе шырэй шлях!

Ігнат

Заўтра па ўсёй Беларусі
ўсе, як адзін атрад.

2-гі хлопец

Пачынаюць!

Ігнат

І ў гэтай завірусе
нам трэба ўсе, што вельмі забраць...

4-ты хлопец

Калі сьлізю пойдзе з нам...

2-гі хлопец

Сьлізю будзе!

Галасы

Пераможам!

4-ты хлопец

Няхай жыве чырвоны сьцяг!

3-ці хлопец

Беларусь ім ня стрыжыць!

4-ты хлопец

Выйдзем!

2-гі хлопец

На пераможны шлях!

Ігнат

У нас яшчэ адно пытаньне,
дэе напачыць заўтра збор?

3-ці хлопец

Заўтра збор у нас ня ў тайне,
дым спаткацца ля Трох-Гор.

Ігнат

І адтуль, сабраўшы сьліу,
Толькі сьмела!

3-ці хлопец

Ня сьліжыць!

4-ты хлопец

Восьмыя паны мы на німі!

2-гі хлопец

Ой, уснем «дзяццалі» яшчэ!

Сьвет зьнікае... наступіла паліцэя
зноў.

Той-жа сасоньнік. Сонца нідацца ўвечар. На
ўзгорку сьлізюць паніні пастух Тадэуш, а ле-
го ў зеляніне сьлізюць нявартычны сасоньнік.
Тадэуш увабраўся пастуховымі прыладамі.

Тадэуш

(Галдзіць на селяніна)

Сьлізю бядак... Такая наша доля!..
Ня змог ліхой беды сьлізюць!
«Капарі» яго сына шомпалам паролі
жыць сьлізюць і зусім сьлізюць.
Насяля паліцэяй маладыя паты:
—ну, танцуй, хлопаку—той раве ў
існут...

Ой ня раз паліцэя дый прыкладам катнуў,
Ня стрымаў—ня вынес—выпусьціў свой
дух.

Бацька змучаны, ну вась і стаў вар'ятам,
як лягун блукае ў гэтым вась ляску.
Жаю ня было-б каб быў ён пан
багаты—

Селянін

(З прасоньня)

О, не-не-не! Яго вы не забілі,
ён сам, ён сам памерці захацеў...

Тадэуш

Заўчора і каваць ад чараскае прыкулі
набіты, змучаны ў хату прыдыбаў.
І ўвечары змучыў худыя свае рукі—
а думкі быў, і ўсётай ня стрымаў.
Адно вась моладзёў з чырвані і стужкі
узьлізе кажучы—для новага жыцьця...
Паніч адпайчы мне: сьлізю ты іх, як
птушак,

і станеш мне, як роднае дзіця.
Але стары я ўжо, а ўсётай сэрца маю,
і здраўнікам з пракоя аякоў ня быў!..
Цяпер ужо і песьня не сьлізюць,
ня любіць мае і крык майей трыбы...

(Паліцэя на Захад)

Э-э... тут ўжо і сонца за гару сьлізюць...

(Устае)

Наганю сьлізюць... хай паўзе дамоў...
А ў вёсцы поўна паліцэя чакае,

ня было і дня каб ня зілася кроў.
О, крывавыя паны разводаць птуку
каб раскацаць—ня стане ў сэрцы сьлізю:
Гарача жалюць сьлізю табе ў рукі,
тут табе дзяццалі і гуляў у любоў...

(Ківаючы галавой ідзе на байдан).

Трымаючыся за рукі ўваходзяць паніч Людо-
він і яго панічка Марына.

Людовік

Вось толькі тут,
вось толькі тут з табой
я чую, як ніколі, спакойнай сьлізю...
Прыгожы нут!
У вечным супакоі
завольна забываюцца аб дзікай барацьбе.

Марына

(Упіваючыся захадам сонца).
Якое хараство, давольна дзень зьнікае,
Людовік, галінь, які цудоўны ўзор.

Людовік

(Нібы злосна)

Заўсёды ўвечары на паўкола нагледзе
халства адчылае, выходзячы на двор.
Хадзе Марына, сьлізю тут на ўзгорку,
будзем выглядаць, як месяц усплывае...
Разам адшукаем сваёго шчаснаго зорку.

Марына

Разам будзем слухаць як стары бор
пачуе...

Людовік

Разам, толькі разам, прае ўсе хвіліны
нашых дзён!

Марына

Ці будзе толькі час?

Людовік

Будзе і вільні! О, мая Марына,
слугі верныя дадуць нам, праца іх для
нас?

Марына

Ты падзвычайна дзіўны, паўны ўжо праз
меру

Людовік

Думаеш, што шчаснае разаб'юць нам
басіні?

(Працяг будзе).

КОМСАМОЛЬЦЫ БЕЛАРУСІ БУДУЮЦЬ НОВУЮ ВЁСКУ.

У ДНІ ДЗЕСЯЦІГОДЗЬДЗЯ КАСТРЫЧНІКА І ЎРАДЖАЙНАГА СЬВЯТА ПАДМАЦУЕМ ГЭТА ФАКТАМІ

СВАЕЧАСОВА ПАДРЫХТУЕМСЯ, КАБ ПОУНАСЬСЮ ПРАДЭМАНСТРАВАЦЬ НАШЫ ДАСЯГНЕНЬНІ Ў СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРЦЫ.

КОМСАМОЛЬСКІЯ ЯЧЭЙНІ, ХАТЫ-ЧЫТАЛЬНІ, СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫЯ ГУРТНІ, — НАКОЛЬНІ ПАДРЫХТАВАЛІСЯ ВЫ ДА ВЯЛІКАГА ЮБІЛЕЮ?

Сялянскія вопытныя пасевы.

Навука на сялянскіх нівах.

Жадаючы павялічыць прыбытковасьць свайго гаспадаркі, сялянін павінен раней за ўсё вывучаць увагу на свой пасевны матэрыял. Вялікую ролю іграе тут сартаваньне зерня, але яшчэ большае значэньне мае правільны выбар сорту. Атрымаўшы вопытныя сталдыні селянін павінен сартаваць ураджайны, чым мясцовым сялянскім, а апрача таго яны павінны падрыхтаваць больш высокі па якасьці, што таксама мае вялікае значэньне. Але пажытая мясцовасьць працуе свае патрабаваньні да сорту: адзім раён патрабуе засухатрывалых сартоў, другі, наадварот, патрабуе сартоў, якіх прыстасаваны да дажджлівага, халоднага надвор'я і г. д.

У 1926 годзе А. Дзедзю Гэматыні і Селекцыі Усесаюзнага Інстытуту прыкладной Батанікі і Новых Культур пачалі работу па даследаваньні селекцыйных сартоў у сялянскіх гаспадарках. Гэта праца павінна пазнаёміць сялян з палепшанымі сартамі палёвых расьлін, а таксама вывучыць годнасьць гэтых сартоў на ўмовах сялянскай гаспадаркі. Сялянам, якія пажылі прыняць удзел у вопытах, высылалася бясплатна селекцыйнае насенне. Разам з насеннем высылалася настаяльце аб пасеву і апытальныя лісты для запісу нагляданьняў.

У бягучым 1927 годзе сетка сялянскіх вопытных пасеваў азначна пашырылася. У вопытах прымаюць удзел больш трох тысяч перадавых сялян-вопіннікаў. Пасевы пачаў 4.500 пасялак з селекцыйным насеннем. Вопытамі ахоплены ўсё пачынаў СССР, а імяна: Беларуская ССР, Аўтаномная Карэльская ССР, Аўтаномная вобласць Кімі, Архангельская, Валодзькая, Паўночна-Дзвінская, Ленінградская, Моўгаградская, Чэрапаўецкая і Пскоўская губэрні.

Якая карысьць ад попелу?

(Латыгольскі сельсавет, Сямёнаўскі р., Віцебскай акругі)

Вельмі часта сяляне выкідаюць попель на непатрэбную рэч, куды-небудзь у яму. Большасьць яшчэ не ведаюць, як карысьць попель, як угнаюць. У карысьці попель у перакаваўся на ўласным вопыце.

У 1925 годзе я сабраў 45 пудоў попель хваў яго ў сухім месцы. Вясною мінулага году зрабіў вопыты. Узяў дзьве дзялячкі зямлі па 20 квадрат. сажынаў кожны. Адзім з іх ўгнаў 8 фунтамі суперфасфату, а на другі пасыпаў 30 фунтаў попель. Абодва дзялячкі засадзіў бульбай. Дзялячка, угнаёная суперфасфатам, дала

9 пуд. 32 фунты бульбы, а дзялячка з попелью — 9 пудоў 25 фунтаў.

Другі вопыт быў зроблены мною на сенажці. На дзесяціну лугу я высееў 40 пудоў попель. Накасіў сена з гэтага кавалку 280 пудоў. Раней, да пасеву попель гэта дзесяціна давала 90 пудоў сена. Значыцца, угнаёньне попелью і баранаваньне лугу павялічыла ураджай на 190 пудоў.

Б будучаму году я пастараюся сабраць яшчэ больш попель, каб сварыцца яго для угнаеньня.

Ф. Мурашка.

Навялі парадкі ў лесе.

(Жыліхоўскі сельсавет, Чырвоная-Слабодзкі раён, Бабруйская акруга).

У сучасны момант па відках наглядзецца выпадкі кражы лясной мясцовага значэньня.

Гэта наглядзецца і ў нас год таму назад. З часу перавыбару сельсавету мы звыраўнілі ўвагу і на лясной мясцовага значэньня, што дало надзейныя вынікі.

Перш за ўсё сельсаветам была вылучана камісія павывучэньню становішча лясной мясцовага значэньня, і самае галоўнае — нам удалося выбраць комсамольцаў за ўлаўнаваных лясамі мясцовага значэньня.

Справа відавочна змянілася, калі лясны напад пад комсамольскі нагляд.

Нядаўна сельсаветам была прызначана рэвізія лясной мясцовага значэньня вёскі Выгада. Вось вынікі: ахова лесу ўжо ўскладзена на ляснога вартуніка, улаўнаваным набіта іллімо, парубкі адсутнічаюць.

Пры ўлаўнаваных створана леса-гаспадарчая камісія, якая дапамагае высьці лясную гаспадарку.

У лесе наладжаны добры парадкі: парубка адбываецца дзялянкамі, якія адводзіць ляснін. Дзялянка мінулага году сёлета засаена. Усякі буралом свачасова прыбраваецца. Распачаўся нават ужо лесаўпарадкаваньне за сродкі сялян.

Лес вызначаецца па патрабаванні, выдзелены леса-гаспадарчай камісіяй.

У гэтым годзе нам удалося збудавать два масты і кузьню, па якіх прышлося браць матэрыял з мясцовага лесу.

Да дзесяцігодзьдзя Кастрычнікавай рэвалюцыі мы маем прапашыць па вёсцы тратуары, адшуканы матэрыял у лесе мясцовага значэньня.

Усе паказаныя дасягненьні мы маем таму, што ўзялі лес пад свой комсамольскі нагляд.

М. ШПІЛЕЎСКІ.

Кандыдаты ў культурнікі.

Што зрабілі „шакаматы“ за лета?

(Вільшчынская ШСМ).

Зыхаўшыся на вучобу ў ШСМ, нашы вучні сабраліся на канфэрэнцыю, дзе рабілі інфармацыю аб сваёй працы ў летні час дома.

Больш 20 вучняў паслалі ў сабе караньніцы, якіх раней у вёсках і ня бачылі, а цяпер і сяляне некаторыя сеець.

Вялі 25 вучняў у бацькоў адважалі граблі для гародніны: бурасю, капусту і інш. У каго лепш парасьце, у бацькі ці ў сына?

Адзім вучань агаварыўся — спачатку ў бацькі лепей расло, а нарэшце мае перагналі.

У чым тут сакрэт? Зусім проста: бацька шыдаваў правань буркі, а я правань, капусту садзіў рэдка, не даваў трава расьці, пазоў граблі, паліў раз два вадою, і бацька дзіўцца — першы год гаспадарчых сыноў, а нарэшце лепшым чым у мене.

15 вучняў засталі ў сабе розныя папары: майскі, вікавы, чорны, бульбяны і інш.

Шмат вучняў накупілі мінеральныя ўгнаеньні і ўгаварвалі сялян купіць іх.

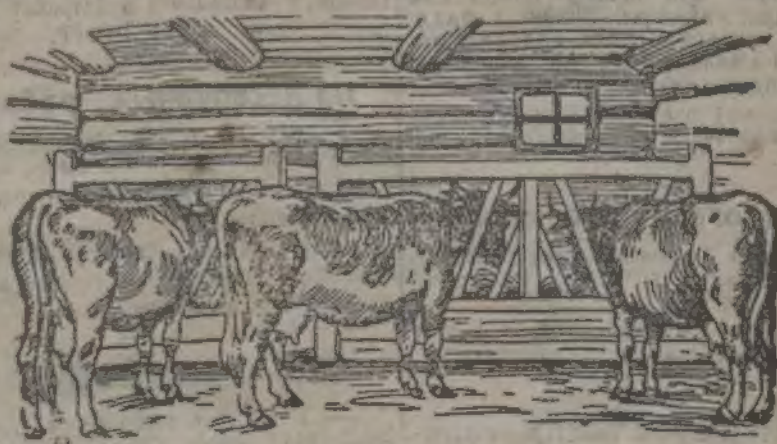
Насенне амаль кожны вучань ачысьціў, і цярпелі бацькі абцякаюць: — надалей кожны раз буду сеець ачышчаным. Ды ня толькі бацькі, а і ўся вёска бачыць ад гэтага карысьць і будзе пераймаць у сваё гаспадаркі.

Частка вучняў дома дагледзела сады, перад ад'ездам у школу ўцяпілі хліны для жыцьця, зрабілі кармункі для кароў.

Адзім вучань летам арганізаваў малочнае таварыства. Вялі вучні працу ў сельска-гаспадарчых гуртках, пра якіх дапамагалі сялянам парадкі, як палепшыць гаспадарку.

Цяпер кожны вучань рыхтуецца прынесці экспанаты на „Дні Ураджая“ у школу на выставу.

М. Марковіч.

Унутраны выгляд цёплага хлява з паддогаю, кармушкамі і вокнамі.

Выстаўка малочнай гаспадаркі.

(Ліст з Віцебску).

У пачатку лістапада гэтага году ў г. Віцебску адбудзецца выстаўка малочных прадуктаў.

Прыдаваўшы вялікае значэньне разьвіццю малочнай гаспадаркі на Беларусі, нашы ўра-

давыя органы адпавядаюць значным ордэнам для правядзеньня гэтай выставы.

Выстаўка зьмяшчае аглядаць працы, якую вядуць саўгаспадаркі і асаблі ў галіне малочнай гаспадаркі.

Рыхтуем гаспадароў-культурнікаў.

Пра „гарадзкі“ хлеб.

Толькі з восні мінулага году ў раённых комсамольскіх арганізацыях быўшы Рачыцкай акругі *) вызначыўся пералом у адносінах вясковых комсамольцаў зямлі на сельскай гаспадарцы.

Бесць, праўда, і цяпер яшчэ комсамольцы, якія лічыць, што на маленькай-гаспадарцы нічога мільга зрабіць, на яе ўздым яварта траціць і сілы, а лепш ісьці ў горад і шукаць сабе там працу.

За апошнімі, прыблізна, два гады, у комсамольскіх гаспадарках б'ець шмат лясных дасягненьняў, якіх аправажэньне погляды падобных таварышоў — „сучкачоў“ і „цідкага“ вясковага хлеба — „гарадзкі легкі“.

„Па сярбе мы ходзім і яго ня бачым.“

Комсамалец Макавіцкі ачэйкі Вясіловіцкага раёну зрабіў дакладную кармунку. Яна зьявілася штурхачом да гэтага другіх сялян. Комсамольцы гэтай ачэйкі ачысьцілі ўсё насенне. Таксама адведзены паказальны вучастак для рэалізацыі зімовай працы сельска-гаспадарчага гуртка.

Комсамалец Рабінок Антось жыве ў гаспадарцы бацькі, але, пад яго кіраваньнем, гаспадарка культурна палепшаецца: узяў зубін, сараджы, капышчыну, турніцы, ачысьціў і пратрафікаваў насенне і ўцяплівае хлявоў. Так Рабінок і актыўны, аўтарытэтыны аорд сялян грамадзяні працаўнікі: сябра сельсавету, сябра ІСУД і старшыня крамнай камісіі коопэрацыі.

Такі прыклад дадатна адбываецца на агляданых гаспадарках (імяны сялянскіх). Таксама гэты правараў факт разьбівае ўсякі погляд аб немажлівасьці

*) Матэрыял для гэтага артыкулу сабраў імя да лістапада Рачыцкай акругі.

злучаць грамадскую працу з працай на сваёй гаспадарцы.

Прыкладаў культурнага палепшэньня свайго гаспадаркі па комсамольскіх ачэйках Беларусі — досыць шмат. Яны сьведчаць аб пратэстнасьці ініцыятыўнага на канкрэтную працу комсамолу. Тут, праўда, трэба адзначыць тры моманты.

А „колектывізацыя“ толькі ў пастановах.

Прыклады культурнага палепшэньня гаспадаркі больш адносна да комсамольцаў-сараджыкоў і менш усяго да комсамольцаў беднякоў. Сярод апошніх б'ець пастрой аб немажлівасьці падняць маленькую гаспадарку на ўзровень гаспадаркі культурнай пры адуэтацыі патрэбных сродкаў.

З боку комсамолу мала зьявлялася ўвагі на дапамогу комсамольцаў-бедняку ў падняцьці яго гаспадаркі.

Амаль што зусім няма прыкладаў ацэнкаўнасці і ініцыятыўнага комсамольцаў у справе колектывізацыі сельскай гаспадаркі. У гэтых адносінах і з боку арганізацый ня было праведзена належнай працы. Сувязь з сельска-гаспадарчай ірэдэнтнай коопэрацыяй і праца комсамолу ў ёй зусім слабая. Ініцыятыва асобных ачэйкоў у арганізацыі малочнага ці машынага таварыства пры першай няўдачы закінваецца на задні лаян.

Праца на сельскай гаспадарцы, якая праводзіцца комсамольцамі, ачэйкамі не падлічваецца, не кантралюецца і не выпраўляецца памылкі паасобных таварышоў. Праўда, у адносінах кіраваньня можна заўважыць некаторы зрух. Раёковыя сумесна з аграпрампрадпачынаюць праводзіць раёныя нарады комсамольцаў-самастойных гаспадароў, па якіх заслухоўваюцца даклады комсамольцаў аб тым, як яны вядуць сваю гаспадарку.

Зьявляючы, братак, увагу на шчыліны ў хляве.

Заслугаючы увагі прыклады павасобных ачэйкоў у справе кіраваньня комсамольцаў — самастойных гаспадарцамі.

Вось выліе з аднаго пратэста бюро Валодзькай ачэйкі ЛКСМБ, Хойніцкага раёну.

Слухалі: даклад тав. Карася аб агляданні свайго гаспадаркі.

— «З часу майго пераходу на пасёлак, я пачаў культурна вясці сваю гаспадарку. Мінулы вясной я сееў караньніцы, турніцы, але дзякуючы таму, што зямля ня была яшчэ падрыхтавана з восні, ураджай быў ня зусім добры. Працягнуў угнаць поле калійнай сольлю. Вяду правільны вясміпольны севазарот. Засяў два палі канюшынай, ака і гэтым годзе парасла добра. Мой бацька ў корні супроць вясміпольна, а я старую дакаваць перавагу гэтай сыстэмы.

З наступнага году я пастараюся вясці шматлікаў аўсу. Свае аўсёды толькі ачышчаным насеннем. З пераходам на зімовы перых, я наладзіў кармунку, што было адобрана з боку бацькі».

Далей ідэа актыўнае абгаварваньне дакладу, пасля чаго бюро выносіць пастанову, у якой адзначае: — некаторыя культурныя пачынаньні ў гаспадарцы зроблены (васеў канюшынай, правільна вясміпольны севазарот, сартаньне вясміпольна, вясеў караньніцоў, уцяплівае хлявоў, пабудаваньне кармункі) і тут жа прапашуе комсамолу Карася:

Устроіць сьвятло ў хляве; паставіць кароў на прыязь; абавязкова ачысьціць насенне на наступны год; карміць жывёлу па норме; ува ўсёй працы трымаць цесную сувязь з аграпрампрад; свае дасягненьні і вопыт папулярызаваць сярод сялян свайго пасёлку.

Праўда, такіх ачэйкоў у нас яшчэ мала. Як-бы мы радаваліся, каб усе ачэйкі працавалі па мэтаду Валодзькай ачэйкі, бо такое кіраваньне яшчэ ўзгодненае з аграпрампрад, нам вельмі і вельмі патрэбна.

К. ВЕРАМЕЙЧЫК.

На сельска-гаспадарчай выстаўцы.

Пры раннім папары будзем з хлебам.

(Пасёлан Зацішша, Гомельская акруга).

Я памятаю ў газэтах і кніжках аб карысьці ранняга папару. Захацеўся яно спрабаваць гэта ў свайго гаспадарцы. Бацька мой гадзіўся са мною зрабіць вопыт.

Адзім загавочы пад жыта мы ўзаралі ў чы. На працягу лета яго перабор-

валі, каб не зарастала травою. Да часу сяўбы жыта, зямля была рыхлая і чорная. Уходы атрымаліся роўныя. Да жніва — было малага год, а ўжо відаць, што жыта дасць добры ўраджай.

А. Юрковіч.

